

Hugo a Sally se baví o kontrole kvality

1. Manuál řízení kvality

Hugo, vím, že jsi v naší společnosti expert na řízení kvality. Ráda bych si pár věcí ujasnila.

Jasně, povídej.

Oba víme, že audit by měl být proveden kvalitně a zároveň efektivně. Tyto požadavky ale můžou jít proti sobě.

A proto je nezbytné kvalitu zakázky kontrolovat. Ta povinnost je daná zákonem o auditorech a mezinárodními standardy.

Vím. ISQC1 ukládá povinnost každé auditorské společnosti, aby sestavila vlastní manuál řízení kvality obsahující detaily o aplikaci požadavků standardu na řízení a kontrolu kvality na úrovni firmy jako celku pro veškeré ověřovací zakázky a související služby.

Ano a ISA 220 vysvětluje specifickou odpovědnost auditora týkající se postupů řízení kvality v případě, že se jedná o zakázku na ověření účetní závěrky. Definuje i kontrolu kvality před vydáním zprávy auditora a kontroly a konzultace, které provádí partner odpovědný za zakázku.

A vztahuje se ISQC 1 vůbec na OSVČ auditory? Ti přece nejsou společnost.

Společnost je podle ISQC1 i auditor OSVČ. Takže i ten musí sestavit manuál řízení kvality a ISA 220 platí pro všechny zakázky ověření účetní závěrky.

Hm. Mám tady jeden manuál, co si připravil můj kamarád, auditor OSVČ, ale přijde mi dost obecný a bez konkrétní návaznosti na jeho auditní praxi.

Tak to je chyba.

Ráda bych s tebou detailněji probrala některé části manuálu, abych mu poradila, jak je případně upravit.

Hugo a Sally se baví o kontrole kvality

2. Kontrola kvality na zakázce

Podle článku 35 ISQC 1 má společnost povinnost uskutečnit kontrolu kvality zakázky, tj. nezávislou kontrolu před vydáním zprávy, u všech koto- vaných společností, které audituje. U ostatních společností si má sama určit pravidla, zda je tato kontrola nezbytná.

Ještě je třeba zdůraznit, že dle Nařízení EU o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu (SVZ) musí být kontrola kvality zakázky provedena u všech auditů účetních závěrek SVZ.

SVZ v manuálu uvedeny jsou, ale ty auditor OSVČ stejně asi auditovat nebude. Co ale definice těch ostatních, které si má pro případnou kontrolu kvality určit sám? U nich má jako kritérium uveden veřejný zájem, ale nepřijde mi to návodné. Myslím, že by tam měla být definována jednoznačná kritéria.

A jaké kritérium by sis představovala?

Nevím, třeba velikost auditované firmy? Přeci je rozdíl, když auditu- ji firmu s obratem dvě miliardy korun a firmu s obratem 100 milionů.

I to může být kritériem, ale myslím, že to není zrovna správné řešení. Nebere vůbec v úvahu vazbu na uživatele účetních informací a našich auditorských zpráv. Tedy právě ten veřejný zájem.

Jako příklad kritéria mě napadají třeba všechny audity velmi rizikových klientů a těch, kde působí politicky exponovaná osoba, nebo audity statutárních měst.

Faktem je, že parametry si nastavuje každý auditor sám podle svého profesního úsudku, protože kontrola kvality před vydáním zprávy významně snižuje riziko toho, že audit nepro- běhl řádně a výsledná zpráva auditora neodpovídá skutečnosti.

Hugo a Sally se baví o kontrole kvality

3. Osoba provádějící kontrolu kvality zakázky

A jaké vlastně mají být v manuálu požadavky na osobu provádějící kontrolu kvality? Měl by to být někdo zkušenější než sám auditor, ne?

Ten, kdo kontroluje kvalitu zakázky, by měl mít dostatečnou odbornost a být nezávislý. Pro SVZ je třeba, aby kontrolu prováděl jiný statutární auditor. Nikdy to nesmí být člen auditního týmu ani ten, s kým tým nebo auditor zakázku konzultoval.

To je ale u malých společností nebo auditorů OSVČ neřešitelný problém.

Je otázkou, zda by takto malá auditorská společnost měla přijmout zakázku SVZ nebo zakázku, která kontrolu kvality vyžaduje z jiných hledisek. Není to sice v rozporu s předpisy, ale je to dost odvážný přístup.

Souhlasím, ale co když jsou odvážní?

Nikde není požadavek, že onen odborník musí být z auditorské společnosti, která audit provádí. Připouští se i využití externího kontrolora kvality.

Aha, takže takový auditor může zavolat mně nebo tobě a my mu kontrolu kvality rádi provedeme, pokud nám za to zaplatí. A postupovat budeme podle požadavků v našem manuálu.

No to ne! V takovém případě musíš postupovat podle manuálu řízení kvality toho auditora, pro kterého ověření děláš. A pro SVZ i podle nařízení EU.

Hugo a Sally se baví o kontrole kvality

4. Monitorování

Ještě je třeba zdůraznit jednu část řízení kontroly kvality, která je povinná pro všechny auditory a auditorské společnosti bez rozdílu.

Kontrola z KA ČR?

To taky, ale já měl na mysli monitoring. Zní to vznešeně, ale není to nic jiného než kontrola kvality prováděná nikoli ex ante, ale ex post. Tedy až poté, co je zakázka definitivně ukončena.

Takže monitoring má posoudit, zda vše, co mělo být provedeno, skutečně provedeno bylo?

Ano, a pokud nebylo, doporučit, co vylepšit a zdokonalit nejen na dané zakázce, ale v celé společnosti, například formou školení.

Je to podobné jako při auditu. Vychází se z předpokladu, že co je nedokonalé u jedné zakázky, bude s vysokou pravděpodobností nedokonalé i u zakázek dalších. A kdo tento monitoring realizuje?

Pro to jsou stejná pravidla jako pro kontrolu kvality. Jak přesně by měla vypadat monitorovací zpráva z této části kontroly kvality je předmětem úpravy v manuálu řízení kvality. Může se třeba odkazovat na dotazník kvality využívaný při kontrolách kvality ze strany KA ČR.

Často se mezi kolegy také diskutuje o tom, jak často se musí monitoring dělat. Co si myslíš ty?

Monitoring dle ISQC 1 má být periodický. ISQC ho doporučuje minimálně jednou za tři roky. Jestli to bude stačit ale závisí na specifikách každé společnosti.